

Kommunfullmäktiges långsiktiga plan 2024–2027

Enköpings kommun

ENKÖPINGS
KOMMUN

Dokumenttyp: Långsiktig plan

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Ansvarig funktion: Uppgift finns ej

Ersätter: Kommunfullmäktiges långsiktiga plan 2020–2023

Gäller för: Samtliga nämnder, bolag och förbund

Gäller fr.o.m.: 2024-01-01

Gäller t.o.m.: 2027-12-31

Ärendenummer: KS2023/742

Tillgänglig version: KS2026/260

Datum: 2026-02-18

Innehåll

1	Politiskt förord	5
1.1	Enköping utvecklar vi bäst tillsammans	5
1.2	Så här möter vi framtiden	6
1.2.1	Ökat fokus på barn och unga	6
1.2.2	Kompetensförsörjning	6
1.2.3	Näringsliv	7
1.2.4	Brott mot välfärden.....	7
1.2.5	Påverkan av kriget i Ukraina och det förändrade säkerhetsläget.....	7
2	Förstå omvärldens förändringar och trender	9
3	Enköpings vision 2030	11
3.1	Hela hållbara Enköping för alla.....	11
3.1.1	Självklar livskvalitet	11
3.1.2	Attraktivast i regionen.....	11
3.1.3	En hållbar omvärldsaktör	12
4	Enköping 2027 - en tryggare kommun att bo och verka i	13
4.1	Tillsammans skapar vi trygghet	13
4.2	Kommunkoncernens övergripande mål 2024–2027	13
4.2.1	Samhörighet - i Enköping är vi delaktiga i vår egen och samhällets utveckling	14
4.2.2	Självständighet - i Enköping lever vi ett självständigt och aktivt liv	14
4.2.3	Stolthet - i Enköping är vi stolta över att bo och verka i vår kommun.....	15
4.3	Nyckeltal.....	15
4.4	Finansiella mål fram till 2027	16
4.4.1	I Enköping har vi en långsiktigt hållbar ekonomi .	16
5	Gemensamma mål med andra	18
5.1	Globala mål för hållbar utveckling.....	18
5.1.1	Enköpings påverkan för att nå de globala målen.	19
5.1.2	Fyra prioriterade globala mål.....	19

6	Regionala och mellanregionala mål	22
6.1	Regional utvecklingsstrategi (RUS)	22
6.2	Gemensam utvecklingsplan (GUP)	22
6.3	Hållbarhetslöften	23
6.4	Avsiktsförklaring för samarbete mellan Ledningsregemente och Mälardalens universitet	23
7	Hur Enköping vill uppfattas av andra	25
7.1	Vårt platsvarumärke	25
7.1.1	Nära	25
7.1.2	Tillsammans	26
7.1.3	Engagerade	26
7.2	Vårt arbetsgivarvarumärke	26
7.2.1	Hållbart arbetsliv	26
7.2.2	Stolta medarbetare.....	26
7.2.3	Trygga chefer	27
7.3	Vår värdegrund.....	27
7.3.1	Ansvar.....	27
7.3.2	Service	27
7.3.3	Trygghet.....	28
7.3.4	Ambition	28
8	Så styrs vår kommunkoncern.....	29
8.1	Gemensam utveckling för kommunkoncernen.....	29
8.2	Utveckling på nämnd-, bolags- och förbunds nivå	30
8.3	Utveckling verksamhetsnivå	31
8.4	Arbetet under året	32

1 Politiskt förord

1.1 Enköping utvecklar vi bäst tillsammans

Under de kommande åren kommer vi att vara med om en ordentlig utvecklingsresa. Vi lever i en allt oroligare omvärld, med krig och konflikter, som också kommer ha en påverkan på oss i Sverige och i Enköpings kommun. På flera håll i Sverige, även i våra närliggande kommuner, ser vi hur gängkriminalitet och våld eskalerar. Barn och unga rekryteras till kriminella gäng, även i Enköping. De ekonomiska utmaningarna för det offentliga Sverige är välkända och kommer att påverka oss under hela mandatperioden.

Trots detta behöver vi se med tillförsikt på vår framtidsresa. Det övergripande målet i kommunfullmäktiges plan för åren 2024–2027 är därför att skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i. Tryggheten ökar när vi känner samhörighet och är delaktiga i vår egen och samhällets utveckling, och kan skapa förutsättningar för ett självständigt och aktivt liv.

För att vi alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar kommunfullmäktige på tre övergripande mål, våra tre "S":

- **Samhörighet:** Samhörighet bidrar till social sammanhållning och tillit. Tryggheten ökar när vi samverkar och är delaktiga i skapandet av vår gemensamma livsmiljö. Känslan av att ingå i ett sammanhang ger ett större ansvarstagande.
- **Självständighet:** Ett självständigt och aktivt liv ökar livskvaliteten. Den som fått en god utbildning och lever ett berikande liv kan lättare påverka sin livssituation och finna trygghet i livet. Kommunen ska ge medborgarna förutsättningar att göra egna livsval och uppmuntra till eget ansvarstagande.
- **Stolthet:** Stolta medarbetare och medborgare är goda ambassadörer som stärker känslan av glädje, självförtroende och samhörighet. Det är lättare att känna tillförsikt och trygghet om man är delaktig i något man är stolt över.

Den långsiktiga planen tar också sikte på ett samhälle med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet för både invånare och natur.

- **Ekologisk hållbarhet:** Ett ekologiskt hållbart Enköping är resurseffektivt med minimerad användning av skadliga kemikalier, där livskraftiga ekosystem och invånarnas rekreativmiljöer upprätthålls och utvecklas och där förmågan att förebygga och hantera klimat- och miljömässiga utmaningar är god.
- **Social hållbarhet:** Ett socialt hållbart Enköping är jämställt och jämlikt där människor lever ett gott liv med god hälsa och utan orättfärdiga skillnader, är delaktiga i samhällsutvecklingen och känner tillit till varandra och till samhällets olika delar.
- **Ekonomisk hållbarhet:** Ett ekonomiskt hållbart Enköping använder de ekonomiska resurserna på ett sätt som främjar ekologisk och social hållbarhet. Företagsklimatet är gott och invånarnas ekonomiska välfärd främjas bland annat genom goda möjligheter till utbildning, boende och arbete.

1.2 Så här möter vi framtiden

1.2.1 Ökat fokus på barn och unga

Barn och unga är vår framtid. Den yngre generationen ska ta över den värld vi äldre lämnar efter oss. Och det är de yngre som ska ta hand om oss äldre när vi blir ännu äldre. Utan trygga barn och unga, ingen trygg framtid!

Med den utgångspunkten kan vi konstatera att Enköping, Sverige och hela vår omvärld lever i en orolig samtid, där många familjer står inför ekonomiska utmaningar. Enköpings kommun ökar därför fokuset på barn och unga, då erfarenheter visar att det är de yngre som riskerar att fara illa i orostider.

1.2.2 Kompetensförsörjning

Antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antal invånare i yrkesför ålder. Under kommande år bedöms sysselsättningsökningen därför inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen. Det finns också ett matchningsproblem på arbetsmarknaden, där arbetskraftens

kompetens inte motsvarar den som de lediga och framtida jobben kräver.

För att klara kompetensförsörjningen krävs en helhetssyn och kombination av långsiktiga åtgärder där staten, arbetsgivare och fackliga organisationer samarbetar med målet att trygga kompetensförsörjningen, inte minst i välfärden.

1.2.3 Näringsliv

Ett gynnsamt företagsklimat lockar fler investeringar, skapar arbetstillfällen och bygger en sund ekonomi för kommunen. En dynamisk kommun måste hela tiden sträva efter att utvecklas. Detta innebär att planera för hållbar tillväxt och investera i infrastruktur och samhällsservice. Vi ser fortfarande en positiv trend av att fler företag vill etablera sig i vår kommun. Positivt är också att vi ser en ökad bredd inom vilka verksamhetsområden våra 5 000 företag verkar inom. Det är extra roligt att vi ser en ökning, om än liten, av ett antal högteknologiska företag som etablerar sig i Enköping.

1.2.4 Brott mot välfärden

Brott i välfärden är ett stort samhällsproblem. Vi ser hur gängkriminaliteten växer i våra grannkommuner med skjutningar och sprängningar. Vi kan inte vara naiva, det är inte frågan om utan när vi drabbas i Enköping. Det är därför långsiktigt viktigt att vi samarbetar med olika aktörer. Vi har idag ett samarbete med inom 4M (fyra Mälarstäder – Enköping, Västerås, Eskilstuna, Strängnäs) inom brottsförebyggande arbete. Samarbetet har nu utökats med Södertälje och Nykvarn. En viktig aktör i samarbetet är naturligtvis Polismyndigheten men vi behöver fler myndigheter på banan om vi ska lyckas, såsom Försäkringskassan och våra egna inom kommunen.

1.2.5 Påverkan av kriget i Ukraina och det förändrade säkerhetsläget

Sedan Rysslands angrepp mot Ukraina i februari 2022 har det säkerhetspolitiska läget försämrats. Kriget har även bidragit till högre energi- och råvarupriser, utbuds- och logistikproblem för den globala handeln och ökad osäkerhet för den ekonomiska utvecklingen. I nuläget är ett krigsslut inte i sikte. Satsningar på att stärka Sveriges totalförsvaret är delvis beslutade och mer bedöms tillkomma. Det innebär att

reformutrymmet för statliga insatser inom välfärden riskerar att begränsas.

Kommunerna får ett större ansvar för civilt försvar och beredskap men det är oklart hur staten kommer att ta ansvar över finansiering av åtgärder som behövs.

- Per Elfving (KD), Gruppledare
- Kenneth Hällbom (MP), Gruppledare
- Peter Book (M), Kommunstyrelsens ordförande
- Svante Forslund (L), Gruppledare
- Ulrika Ornbrant (C), Gruppledare
- Anders Wikman (NE), Kommunstyrelsens förste vice ordförande

2 Förstå omvärldens förändringar och trender

Enköpings kommun är en kommun som befinner sig i en värld som förändras mycket snabbt. Vi behöver förstå förändringarnas konsekvenser på det kommunala uppdraget och utveckla strategier för att möta dem.

Den 28 september 2023 presenterade Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) sin senaste omvärldsanalys "Vägval för framtiden 5". Där beskriver de fem övergripande spänningsfält och tio trender som påverkar det kommunala uppdraget fram mot år 2035. Analysen lyfter fram mer eller mindre synliga trender som kommuner och regioner behöver förhålla sig till.

De tre spänningsfälten är:

- Demografi
- Globalisering
- Grön omställning
- Värderingar
- Teknikutveckling

En trend är en pågående och långsiktig förändring i samhället. De utgör tydliga eller ibland anade mönster i utvecklingen. SKR har lyft fram tio viktiga trender som kan påverka vår kommun fram mot år 2035.

Trenderna pekar på att flera av samhällets bärande lösningar behöver utvecklas eller förändras för att nå en hållbar framtid.

SKR:s tio megatrender mot år 2035 är:

- Demokratin utmanas
- Samhällskontraktet under omförhandling
- "Tyckonomin" breder ut sig
- Flera vägar till kunskap
- Demografiska utvecklingen utmanar
- AI förändrar arbetslivet
- Autonoma system med eller utan människa
- Invånare med alltmer ojämlika livsvillkor
- Omfattande resurser krävs för att hantera klimatförändringen
- Ökad efterfrågan på kritiska resurser

Under vintern 2023/2024 kommer ett arbete genomföras med att konkretisera de tio trenderna utifrån Enköping perspektiv och hur de påverkar våra verksamheter. I samband med det kommer de styrande identifiera vilken eller vilka trender vi vill följa särskilt noga kommande tid framåt. För en fördjupad information om spänningsfälten och trenderna, se bifogad rapport "Vägval för framtiden 5".

3 Enköpings vision 2030

Enköpings kommun beslutade 2013 om en vision som sträcker sig fram till 2030. Visionen bygger på medborgardialoger och samtal med elever och företagare. Dess tre skikt består av en inramande mening, ett övergripande avstamp och tre inriktningar.

3.1 Hela hållbara Enköping för alla

”Enköping är inspirerande med en livsmiljö där alla kan utveckla sitt allra bästa jag”.

Visionens tre inriktningar är:

- Självklar livskvalitet
- Attraktivast i regionen
- En hållbar omvärldsaktör

3.1.1 Självklar livskvalitet

Enköping ger dig som kommuninvånare bästa möjliga livskvalitet oavsett ålder. En trygg ålderdom och omvårdnad med kvalitet är självklar. Som invånare är du dessutom delaktig och upplever att du har inflytande över kommunens utveckling. Tack vare en dynamisk samverkan mellan utbildning och arbetsliv kan du dessutom ständigt vidareutvecklas.

Ett entreprenöriellt förhållningssätt genomsyrar det livslånga lärandet och eftersom Enköping är en del av en större kunskapsregion, ges möjlighet till utbildning i eller nära kommunen. Livskvaliteten berikas och stärks dessutom av jämställdhet, mångfald och en god integration.

3.1.2 Attraktivast i regionen

Enköpings samhällsbyggande inkluderar självklart en hållbar miljö och energi. Dina behov som kommuninvånare under olika faser i livet, är utgångspunkt för attraktiva boendeformer i hela kommunen. Vår infrastruktur är väl utbyggd och tillgänglig för alla.

Kommunen erbjuder ett rikt och kreativt kultur- och fritidsliv med många spännande mötesplatser, både för dig som invånare och för besökare.

Dessutom ger vårt kulturlandskap och våra besöksmål en ständigt ökande ström av besökare till vår sjudande och aktiva landsbygd. Enköpings välkänt goda företagsklimat gör oss till en självklar plats för etablering, drift och utveckling av företag.

3.1.3 En hållbar omvärldsaktör

Kommunen har minsta möjliga klimatpåverkan lokalt, regionalt, nationellt och globalt. Vi gör detta genom att hushålla med jordens resurser och driver även högklassiga miljöprojekt. Enköping har ett öppet förhållningssätt till övriga världen och samverkar naturligt, både globalt, inom EU och i vår närhet

4 Enköping 2027 - en tryggare kommun att bo och verka i

Den övergripande målbilden i kommunfullmäktiges plan för åren 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i. För att vi alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar kommunfullmäktige på tre övergripande mål, våra tre "S".

Så här formulerar och förklarar kommunfullmäktige den övergripande målbilden och de tre övergripande målen:

4.1 Tillsammans skapar vi trygghet

Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans.

Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle.

Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning.

4.2 Kommunkoncernens övergripande mål 2024–2027

För perioden 2024–2027 har kommunfullmäktige beslutat om tre koncerngemensamma mål:

- Samhörighet
- Självständighet
- Stolthet

Till varje mål finns en beskrivande text som ska vara vägledande för koncernens nämnder, bolag och förbund i sina verksamheter.

4.2.1 Samhörighet - i Enköping är vi delaktiga i vår egen och samhällets utveckling

Samhörighet bidrar till social sammanhållning och tillit. Tryggheten ökar när vi samverkar och är delaktiga i skapandet av vår gemensamma livsmiljö. Känslan av att ingå i ett sammanhang ger ett större ansvarstagande.

Samverkan och delaktighet behövs överallt - mellan individer, inom civilsamhället och i förhållandet till kommunorganisationen. Kommunen har ett särskilt ansvar att skapa förutsättningar för samverkan, såväl inom som utanför organisationen. Vi uppnår bättre och mer kostnads-effektiva resultat när vi lösningsorienterat och innovativt tar tillvara varandras kompetenser.

Öppenhet, transparens och god kommunikation gör det demokratiska inflytandet över beslut som påverkar oss själva och vår omgivning möjligt. Samverkan med och mellan medborgare är en förutsättning för arbetet med Agenda 2030 och stärker förtroendet för hela vårt demokratiska samhälle.

4.2.2 Självtändighet - i Enköping lever vi ett självständigt och aktivt liv

Ett självständigt och aktivt liv ökar livskvaliteten. Den som fått en god utbildning och lever ett berikande liv kan lättare påverka sin livssituation och finna trygghet i livet. Kommunen ska ge medborgarna förutsättningar att göra egna livsval och uppmuntra till eget ansvarstagande.

Barn och ungas utveckling och välmående prioriteras, då grunden för ett självständigt och aktivt liv läggs i unga år. Utöver kommunens egna

ansvarsområden kan det ske genom att stötta, samverka och ge förutsättningar för civilsamhällets viktiga arbete för barn och unga.

Utvecklad välfärdsteknik inkluderar fler att leva ett självständigt liv och gör mer social samvaro möjligt. Kommunen ska verka förebyggande och uppmuntra till ett aktivt liv för alla, för att minska behovet av stöd och omsorg.

4.2.3 Stolthet - i Enköping är vi stolta över att bo och verka i vår kommun

Stolta medarbetare och medborgare är goda ambassadörer som stärker känslan av glädje, självförtroende och samhörighet. Det är lättare att känna tillförsikt och trygghet om man är delaktig i något man är stolt över.

Stolthet byggs från grunden i allt vi gör, baserat på relevant och trovärdig kommunikation där det är nära mellan medborgare och beslutsfattare.

Gemenskap, delaktighet och identitet är viktiga byggstenar när vi framhåller allt som är unikt och bra i företagervänliga Enköping. Varje gång vi som kommun motsvarar och överträffar medborgarnas förväntningar ökar stoltheten över att bo, verka och vara en del av Enköpings kommun. Gemensamma upplevelser och arrangemang stärker vår sammanhållning.

4.3 Nyckeltal

Till varje mål finns nyckeltal som visar utvecklingen över tid, där riktningen följs noggrant. Nyckeltalen ger stöd i analysen av måluppfyllelsen och gör det möjligt att värdera resultat över tid samt jämföra med andra verksamheter eller kommuner. Kommunfullmäktiges nyckeltal ska vara etablerade och återfinnas i offentlig statistik.

Under vintern 2023/2024 kommer kommunfullmäktiges nyckeltal tas fram i brett samarbete över de politiska partigränserna och mellan politiker och tjänstepersoner.

4.4 Finansiella mål fram till 2027

Enligt kommunallagen ska kommuner i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att verksamhet och ekonomi styrs på både kort och längre sikt. En förutsättning är att varje generation står för de kostnader de ger upphov till, annars drabbas kommande generationer. För att uppnå en god ekonomisk hushållning krävs en ekonomi i balans, att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt.

4.4.1 I Enköping har vi en långsiktigt hållbar ekonomi

I Enköping ska vi ha en långsiktigt hållbar ekonomi. Det finns stora investeringbehov kommande år, vilket påverkar kommunens drift- och investeringsbudget.

Ett högre resultatmål skapar en högre självfinansieringsgrad¹, vilket i sin tur minskar kommunens skuldsättningstakt och skyddar soliditeten. Långsiktigt bör målet vara att uppnå 100 procent självfinansieringsgrad för att kunna amortera på de lån som de höga investeringsnivåerna medför.

Soliditeten anger hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Soliditeten visar en kommuns långsiktiga betalningsförmåga och dess rörelseriktning. Ju större andel eget kapital som utgörs av kommunens tillgångar, desto högre är soliditeten. En god soliditet är en förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi.

¹ Hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel.

För perioden 2024–2027 utgår kommunens ekonomi från följande finansiella mål:

- Resultatet, exklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, ska inte understiga 3,0 procent av skatteintäkter och generella bidrag för perioden 2024–2027
- Soliditeten för skatte- och taxefinansierad verksamhet ska inte understiga 20 procent för perioden 2024–2027
- Självfinansieringsgraden för skattefinansierade investeringar ska inte understiga 50 procent för perioden 2024–2027

5 Gemensamma mål med andra

5.1 Globala mål för hållbar utveckling

FN beslutade 2015 om Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling. Globala målen är den mest ambitiösa, inkluderande och transparenta agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit.

Målen bygger på de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska. Syftet är att utrota fattigdom, stoppa klimatförändringar och skapa fredliga och trygga samhällen. Målen är en plan för hur vi tillsammans kan göra världen bättre för alla människor.

Globala målen för hållbar utveckling

1. Ingen fattigdom
2. Ingen hunger
3. God hälsa och välbefinnande
4. God utbildning för alla
5. Jämställdhet
6. Rent vatten och sanitet för alla
7. Hållbar energi för alla
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpa klimatförändringarna
14. Hav och marina resurser
15. Biosystem och biologisk mångfald
16. Fredliga och inkluderande samhällen
17. Genomförande och globalt partnerskap

5.1.1 Enköpings påverkan för att nå de globala målen

Den svenska Agenda 2030-delegationen konstaterar att kommuner spelar en viktig roll i arbetet med att nå de globala målen, till exempel inom verksamheter som ansvarar för skola, äldreomsorg och fysisk planering. Vi arbetar alla mot de globala målen mer eller mindre medvetet. Varje dag.

I kommunens hållbarhetspolicy, som antogs 2018, står det att vi strävar efter en hållbar utveckling för att skapa god livskvalitet för alla som bor och verkar i vår kommun och för kommande generationer. Vi slår även fast att kommunen genom helhetssyn, långsiktighet och samarbete ska bidra till de 17 globala målen.

5.1.2 Fyra prioriterade globala mål

Politiker och tjänstepersoner har prioriterat 4 av FN:s 17 globala mål som särskilt viktiga under perioden 2024–2027. Prioriteringen utesluter självklart inte att vi även bidrar till övriga mål.

5.1.2.1 Mål 3: God hälsa och välbefinnande

God hälsa är enligt globala målen, en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer. Investeringar i hälsa genom förebyggande insatser och modern och effektiv vård för alla gynnar samhällets utveckling i stort och skapar förutsättningar för människors grundläggande rättigheter till välbefinnande.

5.1.2.2 Mål 4: God utbildning för alla

Utbildningssystem världen över behöver, enligt globala målen, möta människors behov under hela livet – från förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning. Alla människor ska få lika möjlighet till livslångt lärande som gynnar deltagande i arbets- och samhällsliv. Utbildning är nyckeln till välbefinnande och öppnar en värld av möjligheter som gör det möjligt för var och en av oss att bidra till ett hållbart samhälle.

5.1.2.3 Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Hållbar stadsutveckling omfattar enligt globala målen: hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering. Det i sin tur kräver ny teknik och samarbete mellan flera sektorer. Inkluderande och innovativ stadsplanering behövs för att göra städerna säkra och hållbara för framtiden.

5.1.2.4 Mål 13: Bekämpa klimatförändringar

För att motverka klimatförändringar, som enligt de globala målen är ett reellt och obestridligt hot mot hela vår civilisation, behövs insatser för att stärka vår motståndskraft och anpassningsförmåga till klimatrelaterade katastrofer. Kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar behöver öka och åtgärder mot klimatförändringar behöver integreras i kommunens beslut och våra verksamheter.

6 Regionala och mellanregionala mål

6.1 Regional utvecklingsstrategi (RUS)

Den regionala utvecklingsstrategin, som också är en Agenda 21-strategi, är det övergripande styrdokumentet för Region Uppsala. Visionen är att regionen ska "möjliggöra ett gott liv i en nyskapande kunskapsregion med internationell lyskraft".

RUS:en innehåller tre mål som säger att Uppsala län ska vara: en region för alla, en växande region och en nyskapande region.

RUS:en ska genomsyra kommunernas verksamheter så att man inom regionen "drar åt samma håll". Utifrån det har 24 åtaganden tagits fram. Detta är åtaganden som regionen behöver kommunernas hjälp, kunskap och engagemang för att genomföra.

6.2 Gemensam utvecklingsplan (GUP)

Fyra Mälärstäder är ett samverkansprojekt mellan kommunerna Enköping, Eskilstuna, Strängnäs och Västerås. Projektet startade år 2011 genom ett politiskt initiativ. 2019 fastställdes en gemensam utvecklingsplan som innehåller fokusområden med tillhörande mål och delmål som bygger på befintliga planer och strategier med en planeringshorisont till år 2050. Planen ska bidra till en hållbar utveckling för kommunerna och framförallt gynna samarbetet mellan oss.

Samordningsansvaret för samarbetet roterar liksom prioriteringen och konkretisering mellan samt inom de långsiktiga fokusområdena: närhet, kunskap och arbete, den Mälarnära destinationen och livskvalitet. Samverkande insatser inom trygghet, digitalisering och kompetensförsörjning är prioriterade i nuläget.

FYRA MÄLARSTÄDER

6.3 Hållbarhetslöften

Länsstyrelsen i Uppsala län samordnar länets arbete med de nationella miljömålen under begreppet "Färdplan för ett hållbart län". Genom arbete har fyra stycken regionala åtgärdsprogram tagits fram:

- Minskad klimatpåverkan
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Vatten
- Miljömässigt hållbar samhällsutveckling

Inom ramen för varje åtgärdsprogram ges kommunen möjlighet att teckna hållbarhetslöften. Genom ett hållbarhetslöfte förbinder sig kommunen att i sin verksamhet genomföra ett antal åtgärder och aktiviteter, enskilt eller i samverkan med andra aktörer, under en fyraårig programperiod.

Enköpings kommun har hittills tecknat hållbarhetslöfte inom tre av fyra områden; Minskad klimatpåverkan, Ekosystem och biologisk mångfald och Vatten. Inom det fjärde åtgärdsprogrammet, Miljömässigt hållbar samhällsutveckling, har inget hållbarhetslöfte tecknats än men det är under beredning.

6.4 Avsiktsförklaring för samarbete mellan Ledningsregemente och Mälardalens universitet

Enköpings kommun har sedan 2021 en avsiktsförklaring för ett samarbete mellan Ledningsregementet och Mälardalens universitet. Avsiktsförklaringen syftar till att undersöka förutsättningarna för

samarbetsavtal partnerna emellan. Gemensamma intressen ligger framförallt inom attraktivitet och kompetensförsörjning.

7 Hur Enköping vill uppfattas av andra

Våra varumärken och vår värdegrund leder oss i arbetet med att göra Enköpings kommun attraktiv som plats att bo på, som arbetsgivare och som en plats för företag att etablera sig och växa på.

7.1 Vårt platsvarumärke

Platsvarumärket beskriver vi hur vill att omvärlden uppfattar vår kommun.

Enköpings kommun är platsen där människor och företag växer. Här jobbar invånare, företagare och föreningsliv tillsammans i en kultur som präglas av närhet och engagemang. En välkomnande miljö som erbjuder balans i tillvaron och gemenskap. Avstånden är korta mellan människor och till det som är viktigt i livet; vardagsliv, familj, vänner, upplevelser. Närheten ger möjlighet att fylla tillvaron med det som önskas. Genom en nära samverkan mellan invånare, föreningar, offentlig sektor och näringsliv kan vi tillsammans utveckla hela Enköpings kommun. Kärnvärden vi vill att omvärlden ska förknippa med platsen Enköping med är; nära, tillsammans, engagerade.

Nära
Tillsammans
ENGAGERADE

7.1.1 Nära

Närheten är vår mest betydande tillgång. Här finns geografisk närhet inom kommunen, till våra grannkommuner och till omvärlden. Det finns också en närhet mellan människorna som bor här. Den bidrar till ett samhälle där vi kan lita på varandra och öppna oss för andra människor och nya initiativ.

7.1.2 Tillsammans

I vår kommun unnar vi varandra framgång. Här finns en öppen dialog och en nära samverkan mellan samhällets olika parter. Vi är medvetna om att vår framgång är beroende av att vi jobbar tillsammans. Därför sätter vi våra mål gemensamt i en familjär kultur som är tillåtande och generös.

7.1.3 Engagerade

Vi har ett genuint och starkt engagemang för vår kommun. Känslan för bygden skapar en lust att jobba med idéer som är till nytta för många. Vi brinner för att vidareutveckla vår plats och hålla hela kommunen levande.

7.2 Vårt arbetsgivarvarumärke

Kommunens arbetsgivarvarumärke hjälper oss att säkra framtida kompetensförsörjning genom att locka sökande till lediga tjänster och behålla och utveckla våra medarbetare. Vi erbjuder ett hållbart arbetsliv med stolta medarbetare och trygga chefer. Målet är att vara en attraktiv arbetsgivare.

7.2.1 Hållbart arbetsliv

Ett hållbart arbetsliv innebär att arbetslivet och privatlivet har en positiv inverkan på varandra. Det gör att medarbetare orkar arbeta längre och får en mer hållbar livskvalitet. Ett hållbart arbetsliv består av en god arbetsmiljö samt känslan av samhörighet, hanterbarhet och begriplighet. Medarbetare ska känna sig trygga i sitt arbete, likaså ha rätt kompetens och kunskap för sitt uppdrag.

7.2.2 Stolta medarbetare

Stolta medarbetare känner engagemang för sitt uppdrag och förstår sin del av ett större sammanhang. Stolta medarbetare utvecklar och utvecklas samt bidrar till en bättre verksamhet. En stolt medarbetare är en ambassadör för Enköpings kommunkoncern och stärker kommunkoncernens varumärke, så att fler attraheras av att arbeta för Enköpings kommun.

7.2.3 Trygga chefer

Trygga chefer tar ansvar för sin verksamhet och sina medarbetare. De är förebilder och föredömen och leder på ett tydligt och engagerande sätt. De vågar ställa krav på medarbetare och visar tillit till deras förmåga. De inspirerar och utmanar till att tänka nytt och våga prova. En trygg chef är tydlig med "vad:et" och lämnar ansvar för "hur:et" till kompetenta medarbetare.

7.3 Vår värdegrund

Vår värdegrund leder oss i arbetet med att göra Enköpings kommun attraktiv som plats att bo på, som arbetsgivare och som en plats för företag att växa på. För att vår utsida och insida ska stämma överens går vår interna värdegrund hand i hand med platsvarumärket och arbetsgivarvarumärket.

Värdegrunden beskriver den kultur som präglar organisationen. Organisationens värdegrund genomsyrar såväl mötet med den som tillhandahåller kommunens tjänster som mötet medarbetare mellan. Våra värdeord är: Ansvar, Service, Trygghet och Ambition (ASTA).

7.3.1 Ansvar

Vi har ansvar för att invånarna i Enköpings kommun får största möjliga nytta av vårt arbete. Vi hjälper varandra att samverka mellan våra olika verksamheter, i stort och smått. De medel som anförtros oss ska användas där de gör mest nytta, det är nyttan för invånarna som styr hur vi använder våra resurser. Vi ser alltid till så att vi har förutsättningar att fatta välgrundade beslut. Vi tar ansvar så att vi kan påverka vårt arbete, utan att ta andras ansvar ifrån dem. Vi respekterar och stöder andras vilja och förmåga.

7.3.2 Service

Alla bidrar med förutsättningar för att ge bra möten. Vilja, kunnighet och bemötande ger god service. Vi skapar servicekänsla i alla situationer, och inser att andra kan se annorlunda på en situation än vi själva. Vi ger snabba besked, och när det inte går så återkopplar vi. Det som är krångligt försöker vi göra begripligt. Vi söker hela tiden sätt att samverka som gör att vi kan ge ännu bättre service.

7.3.3 Trygghet

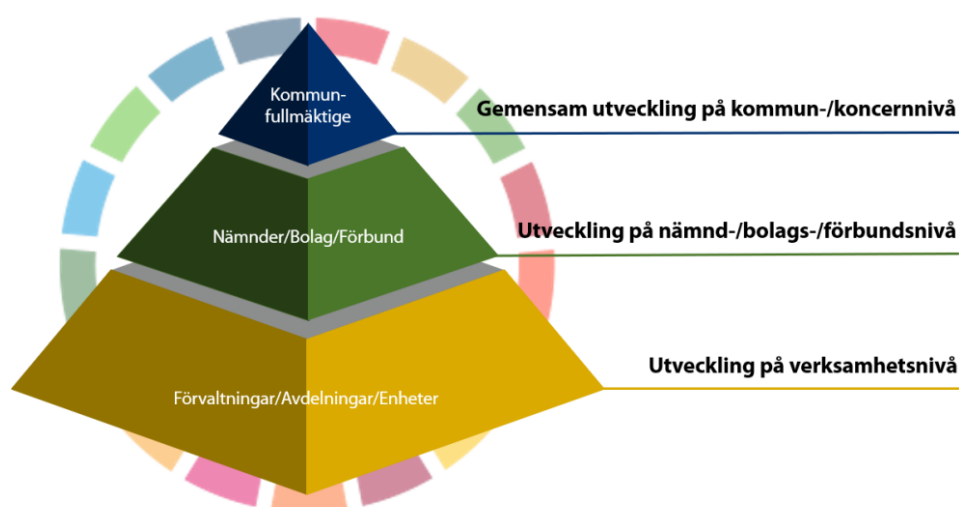
Alla ska känna att de får det som de har rätt till. Vi är så öppna som möjligt med varför vi gör som vi gör och hjälper våra kunder att hitta rätt. Vi anstränger oss för att förstå vad som är viktigt för den vi möter. För att skapa trygghet behandlar vi människor med respekt och öppenhet. De som möter oss ska känna att de litar på oss. Vi gör det vi har sagt att vi ska göra.

7.3.4 Ambition

Vi underlättar för våra invånare att skaffa sig en bra tillvaro och gör så att alla kan känna sig stolta över sin kommun. När det är vi som driver utvecklingen så har vi initiativet. Vi använder varje klagomål till att bli bättre. Vi stöder andra i deras ambition att utvecklas, och hjälper varandra att se när vi gör saker enbart av gammal vana. Ju högre ambition vi har desto stoltare kan vi vara över vårt arbete.

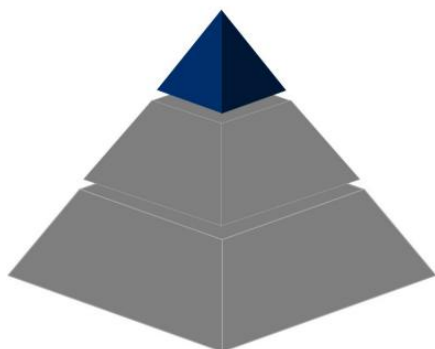
8 Så styrs vår kommunkoncern

Enköpings kommuns styrmodell ger en övergripande helhetsbild av hur verksamheten i kommunkoncernen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp och vilka krav som ställs på nämnder och bolag.

Kommunens verksamhet regleras både av lagstiftning och av de beslut som kommunfullmäktige fattar. I följande avsnitt beskrivs det samlade ramverk som lägger grunden för styrningen i Enköping och som alla verksamheter har att förhålla sig till och utgå från.

8.1 Gemensam utveckling för kommunkoncernen

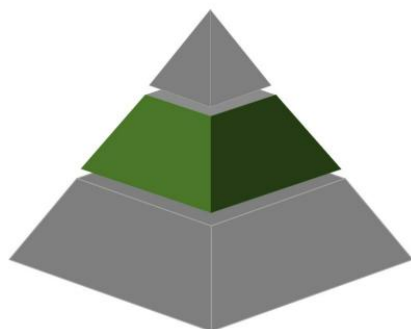
All styrning i Enköpings kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Visionen är gemensam för hela kommunkoncernen och ska fungera som en ledstjärna för kommunens utveckling i helhet. Det är kommunfullmäktige som beslutar om kommunens vision.

Vart fjärde år beslutar kommunfullmäktige om en långsiktig plan för kommunkoncernen. Den långsiktiga planen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunkoncernen de kommande fyra åren. Planen innehåller en tydlig målbild och ett fåtal övergripande mål för verksamheten samt finansiella mål för perioden. Till varje mål finns nyckeltal som visar utvecklingen över tid, där riktningen följs noggrant.

Kommunfullmäktige beslutar även årligen om en årsplan och budget för kommande år, med plan för ytterligare två år. I årsplanen kan kommunfullmäktige definiera ett antal uppdrag eller satsningar för året som ges till en eller flera nämnder. Satsningarna kan även vid behov resurssättas.

Förutom den långsiktiga planen samt årsplan med budget beslutar kommunfullmäktige om ett antal kommun-/koncerngemensamma styrdokument.

8.2 Utveckling på nämnd-, bolags- och förbunds nivå

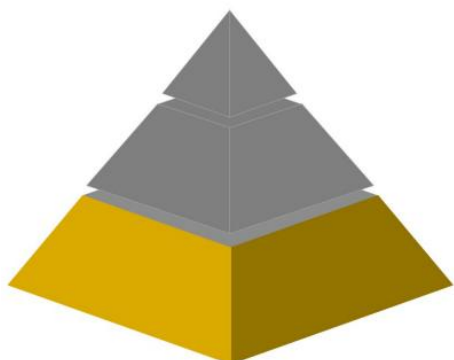
Kommunens nämnder, bolag och förbund har alla en viktig roll i kommunkoncernen. Varje nämnd har i sitt reglemente angivet vilka grunduppdrag som kommunfullmäktige tilldelat dem. Bolagens grunduppdrag framgår av deras bolagsordning och ägardirektiv och förbunden styrs genom förbundsledning.

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

Årligen ska en nämndplan och budget för kommande år, samt plan för ytterligare två år tas fram. I Nämndplanen ska både nämndens/bolagens/förbundets kvalitetssäkring av grunduppdraget och gemensamma utvecklingsmål framgå. Till varje mål finns nyckeltal som visar utvecklingen över tid, där riktningen följs noggrant. Målen ska vara i ett begränsat antal och kan vara både ettåriga och fleråriga.

I nämndplanen kan nämnderna/bolagen/förbundet även definiera ett antal uppdrag eller satsningar för året. Uppdragen kan ges till en eller flera verksamheter inom den egna förvaltningen/bolaget/förbundet. Satsningarna kan även resurssättas vid behov genom en omfördelning inom den egna budgetramen.

8.3 Utveckling verksamhetsnivå

Förutom de politiska nivåerna i vår styrning har även förvaltningar, avdelningar och enheter ett ansvar för sitt eget grunduppdrag. Med god kvalitet som utgångspunkt och inom sina ekonomiska förutsättningar har de mandat att utveckla den egna verksamheten genom att definiera utvecklingsmål för verksamheten och genomföra aktiviteter för att nå målen.

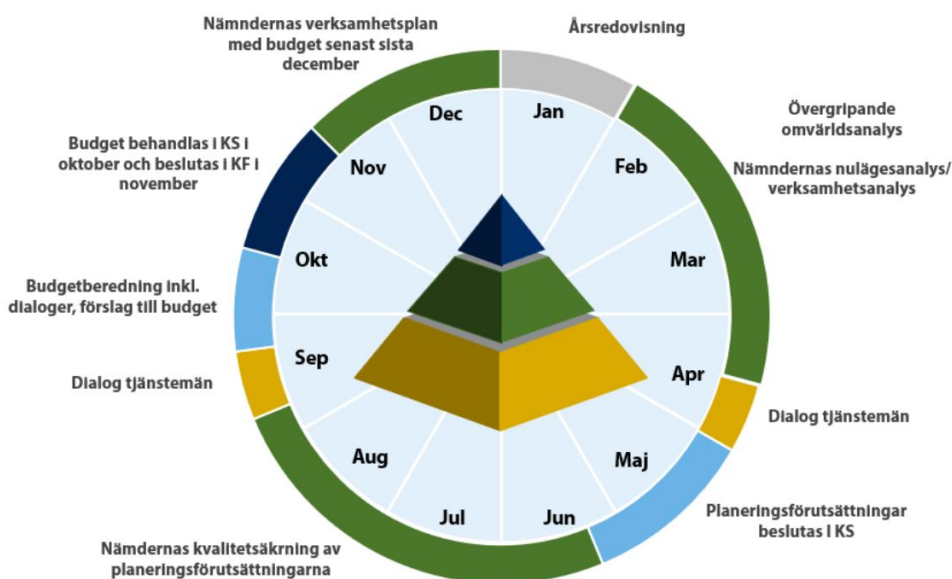
Förvaltningar/avdelningar/enheter ansvarar även för att genomföra aktiviteter som bidrar till den koncerngemensamma utvecklingen samt sin egen nämnds utveckling.

8.4 Arbetet under året

All verksamhet kräver god planering. Syftet är att identifiera mål, utvecklingsbehov och aktiviteter samt besluta hur kommunens ekonomiska resurser ska fördelas. Planering handlar om att värdera, prioritera och välja bort och på så sätt ge verksamheterna tydliga förutsättningar.

Planeringsprocessen inleds med en kommunövergripande omvärldsanalys samt framtagande av nämnders nuläges-/verksamhetsanalys. Under juni fattar kommunstyrelsen beslut om nämndernas planeringsförutsättningar inför budget. I november fattas beslut om budget och mål för kommande år samt plan för ytterligare två år av kommunfullmäktige.

Budgetprocessen beskrivs överskådligt i årshjulet nedan.

Systematisk uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

Kommunkoncernens gemensamma uppföljning sker vid minst fyra tillfällen per år. Det gäller perioderna januari-mars/april (fastställs i beslutet av kommunens årshjul och tidplan), januari-augusti, januari-oktober och för helåret.

Nämnderna och bolagen ansvarar för att rapportera till kommunstyrelsen i enlighet med aktuella anvisningar. Kommunstyrelsen ansvarar i sin tur för att sammanställa och rapportera till kommunfullmäktige utifrån budget och mål samt övrigt som är av risk och väsentlighet utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnder och styrelser.

Vid behov kompletteras rapporteringen med dialogsamtal mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och nämnds-/bolagspresidium samt förvaltnings-/ bolagsledning. Samtalet återrapporteras till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen fattar årligen beslut om en tidplan för planering och uppföljning med daterade hållpunkter, som samtliga nämnder, bolag och förbund ska förhålla sig till.